

ÖZET

ÖĞRETMENLERİN KONTROL ODAĞI İLE İŞ DOYUMU ARASINDAKİ İLİŞKİ

Rıza AKKAYA

Yüksek Lisans Tezi, EYTPE Anabilim Dalı
Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Bertan AKYOL
Haziran 2015, 141 sayfa

Bu araştırmada İzmir ili Tire ilçesi merkezinde bulunan resmi okullarda görev yapan öğretmenlerin kontrol odağı ile iş doyumunu arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Kontrol Odağı ve İş Doyumu kavramları araştırmanın temel değişkenleridir. Bunun yanında farklı sosyo- demografik değişkenlerinde bu temel değişkenlerle ilişkili oldukları varsayılmıştır. Araştırmanın çalışma evrenini; 2014-2015 eğitim-öğretim yılında İzmir ili Tire ilçe merkezindeki resmi okullarda görev yapan 825 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmada çalışma evreninin tamamına ulaşılmıştır. İlçe merkezinde bulunan bütün resmi kurumlara dağıtılan 825 ölçeğin 617'si (%74.78) geri dönmüştür. Verilerin toplanmasında Kişisel Bilgi Formu, Çok Boyutlu Kontrol Odağı Ölçeği ve Minnesota İş Doyum Ölçeği Kullanılmıştır. Öğretmenlerin farklı demografik özelliklerine göre kontrol odaklılığı ile iş doyumunu düzeylerinin farklılaşp farklılaşmadığı ilişkisiz t testi ve varyans analizi ile test edilmiş ve ortaya çıkan bu farklılığın nereden kaynaklandığını belirlemek amacıyla Scheffe testi yapılmıştır. Öğretmenlerin kontrol odağı ile iş doyumunu düzeyleri arasındaki ilişkiyi belirlemek için Pearson Momentler Çarpım Korelasyon tekniği kullanılmıştır.

Araştırma sonucunda; öğretmenlerin iç kontrol odaklılık algı düzeylerinin, başkalarına dayalı ve şans ve kadere dayalı kontrol odaklılık algı düzeylerinden; içsel doyum düzeylerinin dışsal doyum düzeylerinden görece yüksek olduğu görülmüştür. Bekar öğretmenlerin şans ve kadere dayalı kontrol odaklılık algılarının, evlilerden; yaşı büyük olan öğretmenlerin başkalarına dayalı ve şans ve kadere dayalı kontrol odaklılık algılarının, yaşı küçük olanlardan anlamlı derecede yüksek olduğu görülmüştür. Öğretmenlerin kontrol odağı ile iş doyumunu arasında pozitif yönde anlamlı ilişkiler olduğu ve en yüksek ilişkinin de iç kontrol odaklılık algı düzeyi ile içsel doyum düzeyi arasında olduğu görülmüştür.

ANAHTAR SÖZCÜKLER: Kontrol Odağı, İş Doyumu, Öğretmen